

ШЕСТИЙ КОНГРЕС КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(Кінцева промова тов. Н. Бухаріна після дискусії над його доповіддю про міжнародне положення.)

I. ПОЗИТИВНІ І НЕГАТИВНІ СТОРОНИ ДИСКУСІЙ.

Товариші! Дискусії, що розгорнулися тут, дуже значущі. Насамперед падає в очі велика кількість товаришів, що виступали по доповіді Виконкому Комінтерну. Висловилося мало не 90 промовців. Цього на наших конгресах раніше не було. Треба окремо відзначити й підкреслити виступи товаришів - Негрів, делегатів східно-азійських країн, колоніальних країн взагалі; зокрема, китайських товаришів.

Дуже важливо також відзначити активну участь у дискусіях комуністів низки країн Америки. В таких розмірах це спостерігається вперше за весь час існування Комуністичного Інтернаціоналу. Потрібно також зазначити тут і численні виступи представників багатьох, хоч і невеликих, партій, на які іноді звертають цілком недостатню увагу.

Підсумовуючи дискусії, мушу сказати, що вони мають величезне позитивне значення. Отже, мені й хотілося спочатку відзначити характеристичні позитивні сторони дискусій. До них, насамперед, належить критика й самокритика. Критика торкалася наших тез, моєї доповіді, практики Комуністичного Інтернаціоналу та різних партій.

Активний струмок самокритики в нашій роботі слід усьмислом та гаряче вітати. Позитивним моментом є також участь в дискусіях представників мало не всіх партій. Особливо відрадий, повторюю, виступ представників "нових" партій: колоніальних, південно-американських і інших.

Багато із зроблених зауважень, безумовно, правильні. Потрібно зв'язати на них так у постановках конгресу, як і в усіх наступних роботах Комінтерну. З дискусій, правда, переважали зауваження в справах другорядних. Але тут було зроблено все-ж досить багато дуже істотних критичних зауважень, і в справі низки величезних проблем. До цієї категорії зараховую критичні зауваження в селянській справі, зауваження про потребу більшої уваги до проблеми безробіття. В зв'язку з аналізом поточного періоду капіталістичного розвитку, низка справ колоніальної роботи, негритянська справа, ціла низка зауважень щодо повсякденної практики окремих партій Виконкому Комінтерну і зокрема, зауважень щодо організаційних хиб всього нашого апарату.

Але є й негативні сторони в дискусіях. До них я зараховую насамперед певну обмеженість в змісті дискусій; більшість товаришів, що виступали тут, насамперед або майже виключно висловлювалися тільки про свою країну, а не про основні та корінні проблеми руху, зв'язані з сучасною ситуацією.

Розуміється, я не перешу проти аналізу або освітлення з боку тієї чи іншої делегації справ, що безпосередньо їм не торкаються. Навпаки, це дуже бажано, бо сприяє обміну досвідом, колективізації нашого досвіду. Без такого обміну досвідом неможлива робота Комуністичного Інтернаціоналу та його конгресів. Але з другої сторони ми вважаємо все-ж за мінус дискусії те, що промовці в своїх виступах проминали основні проблеми. Це — негативна сторона дискусій.

Не буду спинятися на окремих сутнічках, що були тут і що нагадували мені вірш Гайде: "Здесь не рыцарей сражень, не во славу дамы сердца, — здесь фехтуются капюцины, их противники — равнины".

(Сміх). Я не вважаю за потрібне спинятися на поєдинку "капюцинів" та "рабинів".

II. СТАБІЛІЗАЦІЯ КАПІТАЛУ ТА СУПЕРЕЧКИ ПРО "ТРЕТІЙ ПЕРІОД".

V. конгрес Комінтерну та проблема стабілізації.

Товариші! Я торкнувся тут в першу чергу основної проблеми — проблеми стабілізації капіталізму та важливішої з наших спірних справ — справи про, так званій, "третій період".

На останнім V. конгресі, як вам відомо, термін "стабілізація" ще не фігурував. Що було на V. конгресі і яку дав він оцінку економічного та загально-політичного становища? В тезах щодо економіки світового господарства V. конгрес констатував; насамперед, розклад світового господарства. В тезах говориться прямо про розклад світового господарства, про валютний хаос, про кризу європейського господарства. В наших економічних тезах ми тоді відзначили, що європейське господарство перебуває в зачарованому колі й не може вийти з кризи. Ми відзначили також наявність світової аграрної кризи. В своїх тезах Комінтерн підкреслював нездатність буржуазії подолати валютний хаос і т. інш.

За доповіддю тов. Зінов'єва, V. конгрес прийняв і тактичну резолюцію. В чому суть загально-політичної аналізи з цієї резолюції? Відзначалося, як основний момент, наявність, так званої, "нацифістсько-демократичної ери". Отже, внаслідок оцінки тодішньої ситуації, ми констатували розклад світового господарства, перманентну кризу європейського господарства та наявність ери демократичного пацифізму, як політичного надбудовання. Наслідком "демократично-нацифістської ери", як відомо товаришам, був "робітничий уряд" в Англії, перемога "лівого блоку" у Франції, "робітничий уряд" в Данії й різного

роду коаліційні тенденції по інших країнах.

Таке було загальне становище й така була його оцінка з боку V. всесвітнього конгресу. Ні слова про "стабілізацію" тут не було. Самий термін "стабілізація" вперше пролунав у наших колах лише 1925 року. На V. всесвітньому конгресі — і я тричі це підкреслюю, щоб відзначити відомий перелом у всій ситуації — про "стабілізацію" не було й мови. Як-же значіння має підкреслювання цього факту? Його потрібно відзначити, щоб об'єктивно відзначити зміни в об'єктивній ситуації з часів V. конгресу. Саме тому в першій частині наших тез ми висунули положення про третій період: положення про три періоди, ми дебатовали й на делегації ВКП(б) і трохи уточнили його. Розуміється, прийняття цього підрозділу на три періоди длегцією ВКП(б) ще не є злогідний доказ його незаперечності. Потрібно діловим чином його обґрунтувати.

(Далі буде.)

ЩО ДАЛА СВИТОВА ВІЙНА ПРАЦЮЮЧИМ?

Сьогодні, коли імперіалістичні держави йдуть наступом на Радянський Союз й готують нову війну проти тієї робітничо-селянської країни — Росії, яку буде розглянути те зло, яким наділила поневадна всесвітня війна за час 4 роки, від 1914 по 1918 рік.

По докладним обчисленням виходить, що за тих 4 роки кривавої різни нарахується: 13 мільйонів вбитих, 20 мільйонів калік-інвалідів, 9 мільйонів сиріт, 5 мільйонів вдов. Виходить, що через 4 роки, кожної хвилини-секунди гине 12 людей від гарматних куль. Коли-б те число вбитих жовнів устайти в ряд у довжину, так цей ряд жовнів тягнувся-б на 3,000 миль за далеко.

Війна коштувала приблизно 327 мільярдів доларів. Ось благодати 4-річної світової різни. І до нової війни ще так пруться петлорські й скоропадські наймити буржуазних воєнничих держав.

Товариші робітничі! Відновляйте передплату на свій часопис "Українські Робітничі Вісті".

СЦЕНА З ДРАМИ "ГАЙДАМАКИ", ЯКУ ДРАМСПІВГУРТК В ТОРОНТО ВИСТАВІТЬ В ЧАСІ ПРОВІНЦІОНАЛЬНОГО З'ЇЗДУ ТУРФДІМ В СУБОТУ, 8. ВЕРЕСНЯ 1928.

"ДІТИ ЛЮБЛЯТЬ КООПЕРАЦІЮ — КООПЕРАЦІЯ ЛЮБИТЬ ДІТЕЙ!"

На повиншому образку дітвона демонстрація в Москві дня 7. липня 1928 р. в Міжнародний День Кооперації. На плакаті перед дітьми написано російською мовою: "Діти люблять кооперацію — кооперація любить дітей!"

День 7. липня є Міжнародний День Кооперації. В той день всі кооперативні організації в цілому світі роблять піарухами своїй діяльності, піаруховують свої ряди й силу міжнародного кооперативного руху.

Радянська кооперація представляє собою нове явище в міжнародній кооперативній русі. В радянській країні, де влада в руках трудящих, кожний крок кооперативного руху вперед є справжнім будівництвом нового соціалістичного суспільства.

Зараз в Радянському Союзі нараховується коло 20 мільйонів населення, об'єднано в коопераціях. Самою робітничою є в коопераціях 32,5 відсотка, тобто більше, як позивина. Кооперативний товаришів оборот виносить там тепер 12 1/2 мільярдів карбованців на рік.

Не тільки робітничі й селяни охоплені там кооперативним рухом, але й шкільні діти. Всюди при школах діти мають свої кооперації, самі ними проводять — отагз дитинства вчаться колективного господарства.

Хоч не так, як в Радянському Союзі, однак величезну роль відіграють кооперації в робітничому русі в капіталістичних країнах, головню ті, в яких провід забезпечений за поступом пролетарським рухом.

Українські робітничі у Вінніпегу саме тепер-початкують між собою кооперативне діло і з тою метою скликають на суботу, 1. вересня і в понеділок, 3. вересня (Лейбор Дев) мітинг, на яких обговорюватимуть дальше справу кооперації та приймають нових членів.

лі бібліотеки, так і окремі особи.

"Рух" нещодавно оголосив передплату на повні збірки творів видатних майстрів українського художнього слова. — Винниченка, Франка, тощо. За 3 місяці передплата дала 10,000 кар., що з них значна сума припадає на індивідуальні замовлення. Цікаво відзначити, що в попиті на українську художню літературу, Франко посідає друге місце, — перше належить Винниченкові. Нині вийшли другим виданням 11, 12, і 13 томи Франкових творів.

Повну збірку творів Франка друкуванням закінчат наступного 1929 року. Але зважаючи на підвищений попит на твори Франка, "Рух" вирішив видати їх поновленим, виданням. Друге видання розраховано на 10 великих томів, куди увійдуть всі ті Франкові твори, що нині становлять 38 томів видання.

ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ІВАНА ФРАНКА.

За видання Франкових творів взялося харківське кооперативне видавництво "Рух", що спільно з Книгоспілкою вирішило видати повну збірку творів Франка з 38 томів. До сьогодні з півної збірки Франкових творів уже видано 25 томів; Нині закінчують друкувати 26 і 27 томи Франкових творів, що складаються з перекладів світової літератури.

До повної збірки увійдуть також і критичні статті Франка про українську літературу. Статей цих набереться на 120 аркушів, або на 8 томів. Критичні твори ці вийдуть під загальною назвою "Організація української літератури". Загалом же попит на твори Івана Франка дуже великий. Франкових творів вимагають як ці-

СУХОТИ В ГРЕНЛЯНДІ.

Переведена лікарями статистика негуд у Гренляндії виказала величезне число негудних на туберкульозу. В одному лише окрузі Упернівік на 1,132 населення є 130 мешканців хорих на сухоти.

Причина того грізного стану лежить, як запевняють лікарі, в тому, що населення Гренляндії має дуже слабе зрозуміння для приписів гігієни. Мешкання Гренляндців є так побудовані, що на одного мешканця припадає від одного до двох кубічних метрів повітря. Гренляндія, як відомо, є під владою Данії, яка робить тепер великі старання над гігієнічним і культурним піднесенням цієї неприступної, суворої країни.

НА ПРОВІНЦІОНАЛЬНОМУ З'ЇЗДІ ТУРФДІМ В ТОРОНТО!

На початок театрального сезону й з нагоди Провісціонального З'їзду ТУРФДІМ в Торонто, Драмспівгурток при Українським Робітничим Дім в Торонто

— відіграє —

В СУБОТУ, 8. ВЕРЕСНЯ 1928 РОКУ
В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ
(під числом 300 Бетґорт вул.)

прекрасну історичну поему Тараса Шевченка, інсценізовану Лесем Курбасом

ГАЙДАМАКИ

Є це одна з найкращих історичних драм, в якій змальовано боротьбу гайдамаків проти польської шляхти. Не пропустіть нагоди її побачити.

ВСТУП 50 І 35 ЦЕНТІВ. ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. НАБУВАЙТЕ ТИКЕТИ ЗАВЧАСУ.

В НЕДІЛЮ, 9. ВЕРЕСНЯ старим музичним і співацьким сил при Укр. Роб. Домі відбудеться

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

З НОВОЮ, ДОБІРНОЮ ПРОГРАМОЮ

На концерті промовлятимуть представники робітничих організацій з різних місцевостей та представник Ц.В.К. ТУРФДІМ з Вінніпегу.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.15 ВЕЧЕРОМ.
ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО І ВЧАСНО!

КУПУЙТЕ "КАПІТАЛ" К. МАРКСА

Подемо до відома всім нашим організаціям й читачам робітничо-фермерської преси, що наше видавництво отримало й оголошує на продаж

ПЕРШИЙ ТОМ КАПІТАЛУ

КАРЛА МАРКСА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

"Капітал" отримано вже кілька тижнів тому назад, однак ми його на продаж не проголошували, бо він був ще не оправлений. Зараз "Капітал" оправляється і замовлення разом з грішми засилайте на нинішню подану адресу.

Ціна в гарній оправі з золотим відтиском на окладниці вносить лише \$2.50.

Отримано обмежену кількість примірників, тому спішіть з замовленнями. Книжка великого формату, на гарному папері й має з передмовою 490 сторін друку.

THE WORKERS & FARMERS PUBLISHING ASS'N
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

ДЖИМ ТУЛ. ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

АВТБІОГРАФІЯ БОСЬКА.
Переклав І. Ю. Кулик.

(Продовження.)

У кешені одного з боськів знайшли якісь гроші, і нас поведи спорожніми вулицями до непофарбованого ветхого будинку, що ледве міг встояти проти зимових вітрів. Полісмен подзвонив у старомодній дверній дзвінок; двері відразу відчинила найвишляща жінка з усіх, яких я тільки бачив у житті.

Позаду неї блищало яскраве світло. Помітивши полісмена, стара жінка піднесно вклонилася і зігнула свою викривлену спину мало не вдвоє.

— Заходьте, панове, — промовила вона кризь беззубі ясна.

Той, що лив боську каву, виліз своє доручення, дав старій жінці тремлові гроші й поклався геть з коротким "напутством":

— Валайтеся тут до ранку. Як я піймаю вас десь тут завтра ввечері, то вже подбаю, щоб вас післали на примусові роботи. В робітнім домі досить місця для таких волоцюг; ви-ж знаєте.

Щойно він пішов, як маніри жінки відразу-ж змінилися. Її рабська усмішка зникла, і злісні риди з'явилися довкола її зближлх уст.

Вона взяла маленьку керасінову лямку, що її скло на одному боці аж почорніло від чаду, і мовила:

— Ідіть за мною.

Юпка тугою пасткою облягала її позбавлені м'язів ноги, коли вона жваво бігала на сходи. Ми йшли за нею, доки дійшли до пристановища, де вона показала нам чимало порожніх ліжок у зводчатій кімнаті. Дві керасінові лямки, прикріплені скобами до стіни, тьмяно горіли. Храп сонних людей ламав тишу.

У зводчатій кімнаті було тільки одне віконце з чотирма шибками, що з них, попадала замазка.

Стара відьма рухом указала нам ліжка. Сама-ж піднесла лямку над головою й роздивлялась по кімнаті. Поруч з моїм ліжком чоловік стогнав і хоро метався по матраці. Жінка на хвилину спинилася і поглянула в бік цього чоловіка. Тоді повернулася та пішла вниз скрипучими сходами.

Інших ночляжників наш прихід з вулиці стурбував.

Я лежав без сну й думав про те, що стане з тією, що її покинуто в скрині. Я думав про одного молодого тремпа, якого зустрів так давно.

Багато думок блукало в мойому мозку, але сон залишався далеко осторонь; десь близько паротяг верещав кризь сулокієне нічне повітря.

Кроки почувалися по рахитичних сходах, в кімнаті знов з'явилася голова старої жінки. Вона держала лямку перед себе й крочила тихо підлогою, ніби зігнутий сновиди. За нею йшло двоє чоловіків.

Стара вказала чоловікам ліжка вдовж стіни. Потім, держачи лямку над головою, вона знов зашугала по кімнаті. Чутно було, як скрипіли сходи, що ними вона спускалася.

Чоловіки тихенько гомонили кілька хвилин, доки роздяглися. Один з них подивився на лямку, що кволо чадила на стіні, і сказав напівголосно: "Мабуць, я прихлону що блимаку". Він підійшов до стіни й задув вогника, держачи долоню над склом.

Кімната занурилася в сутінки. Друга лямка кидала густі тіні позаду себе.

Мій сусід вее стогнав; йому важко було дихати? Чи не хорий? Я піднісся з ліжка й схилився в його бік, вдивляючись в його обличчя, що виглядало жадним і півтмим. Тоді я підійшов до ліжка, де спав тремп з посиченим лицем. Він лежав із схрещеними на грудях руками й уперся зором у стелю.

— Що сталося, хлопче? — спитав він.

— Мені здається, що людина поруч мене тужко хора.

Він відразу скочив із свого ліжка, витяг з кешені сирника й засвітив лямку на стіні біля

себе. Тоді пішов зі мною до ліжка хорого. Це збудило інших бродяг, і вони посідали на своїх ліжках.

Тремп спінув хорого за плечі:

— Що з тобою, дядьку?

— Мені кап-пуг... — почувлось кволо у відповідь.

Слова помандрували по кімнаті й притягли до кількох людей з їхніх ліжок.

— Принеси коптілку, — командував закликаний мною тремп.

Хтось ізняв лямку із скоби й передав йому.

— Держи коптілку, хлопче.

Світло впало на криваві плями по забрудненому простиралі. Двоє ночляжників підняли тіло бродяги, а два інші принесли подушки й покляли під нього. Його обережно спустили на подушки в напівсидячому стані.

— Може, це спинить червоний атрамент у його роті, — сказав тремп із шрами на ялиці.

— Мотнись-но хтось униз і скажи старому привидові, що тут дядьку конає. Хай пілає за коновалом.

Хтось побіг додолу.

Хорий скрутився конвульсивною куюно. Його страшні очі вилзали з лоба. Він закашлявся так, що ліжка заходили під ним, а він дер на грудях сорочку, намагаючись звільнити легені.

— О-о-о! — лунав його стогін.

(Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не збудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поліруйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати! На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів. Поодинокі число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.